

Herkül Millas – Varlık Vergisi, savunma mekanizması, özür ve hayâ

Posted on 06/12/2021

1942 yılında ‘Varlık Vergisi’ni bilfiil yaşayıp acı çekmiş olanlar, ilgili dizileri pek izlemek istemez.

Hem acıları tazeledikleri için, ama konunun özünü seyirciye aksettirmede yetersiz kaldıkları için de.

Bu vergi yalnız para ve servetle ilişkili değildi. O süreç hayatta kalamama korkusu olarak yaşandı. Aynı aylarda Naziler Yahudileri kamplara yığıyordu.

Türkiye’de kış ortasında ülkenin en soğuk bir yöresine neden sürüldü yaşlı başlı erkekler? Neden yalnız gayrimüslimler?

Baktım: Aşkale şu an, Kasım ayında bile geceleri ısı eksi 10’un altında. Kış ortasında ısı 20’nin altına iniyor. Kar temizleyerek ve taş kırarak vergilerini ödeyeceklermiş,

Ama ilgililer onlara “Artık İstanbul’u unutun!” da derlermiş.

Sonra neden vergi unutuldu da “mükellefler” bir anda salıverildi? Vergisini veren verdi, vermeyenler “affedildi”! Çünkü savaşın seyri değişmişti ve Nazi’lerin kaybedeceği anlaşılmıştı. Artık yok edilmeleri olanaklı değildi.

Benim çevremdekiler hayatlarını Rusların direnişine borçlu olduğunu söylerdi.

“Vergi bütün yurttaşlara eşit uygulanmış” diyenleri okuyorum. Ne tuhaf! Demek psikologların “savunma mekanizması” dedikleri böylesine güçlü ve hayâsız olabiliyor.

Yurttaşlar eşit idiyse neden mükelleflerin listeleri müslümanlar ve gayrimüslimler olarak düzenlendi? Gelirlerine göre olması gerekmez miydi?

18 milyon Müslüman’ın ve 300 bin Gayrimüslimin yaşadığı ülkede, vergilerini ödemek için 543 mülk satışı çıkarıldı. Müslümanlar 10 mülk satmış, “gayriler” 530!

Bu taşınmazların 486’ı Müslümanlar “satın almış”.

Biliyorsunuz, aynı anda yüzlerce mülk satışı çıkınca satış “haraç mezat” olur. (Varlık Vergisi ve Türkleştirme Politikaları, Prof Ayhan Aktar)

Başka türlü söylersek, çoğunluğa göre 60 kez daha az olan bir topluluk, çoğunluktan 50 kez daha çok mülk satmış.

Geçmişte yaşananları “ders” gibi hatırlamamız gerekir. Bir daha aynı durumları yaşamamak için...

Bir de “özür dilemek” kavramı var; ki ben buna - elimden gelmiyor! - katılamıyorum.

Geçmişte birilerinin yaptıklarından dolayı, olaylarla yakından uzaktan ilişkili olmayanların özür dilemelerini anlamsız ve hele zararlı görüyorum.

Bunu savunan pek çıkmıyor ama ben derdimi anlatayım:

Özür, “bizim” yaptığımız bir şey için dilenir. Suç ve kabahat bireyseldir. Belki sorumluluk taşıdığımızda da özür dilemek anlamlı olabilir; çocuğumuz topuyla komşunun camını kırarsa

özür dileriz örneğin, çocuğumuzdan sorumluyuz çünkü.

Ama hiçbir suçluluk ve sorumluluk ilişkisi içinde olmayanların eskiden “ecdat” denen birilerinin yaptıkları kötü şeyler için neden - örneğin benden - özür dilesin?

Böyle bir özür bana anlamsız geliyor.

Varlık Vergisi konusunda özür dileyen biri karşıma çıksa çok sıkılırım: Masum bir insanın özür dilemesi bana çok ters, gereksiz ve özellikle acı gelir.

Bu özürün bir de zararlı yanı var: Milliyetçi dünya görüşünü (paradigmasını) güçlendirir. Özür, “milletin” üyelerinin tarih boyunca aynı sorumlulukları taşıdıklarını ima eder. Eskiden birilerinin yaptıkları için özür dileyen, eski ile yeni arasında hayali bir bağ kurar.

Özür dilemezse sanki o da suçlu sayılacak, sayılabilecek - suçun bireyselliği böylece çiğnenerek. Geçmişle böyle bir bağ kurulunca, milli anlayış da meşruiyet kazanır: ecdat yüce ise bugün de öyledir,

Öteki kötü ise bugün de öyledir!

Özre karşıyım ama bugünün insanından başka beklentilerim var:

Eskiden yapılanların kötü, zararlı, ayıp, yanlış, günah, yasa dışı, ırkçı, vb. olduğunu kabul etmesini beklerim, hatta talep ederim.

Bir de özür dileyip sonra ırkçılık yapanların olduğunu da unutmayalım!

Bugün yapılan “varlık vergilerini” ve “müsadereleri” görmezlikten gelmemelerini de isterim. Özü, seksen yıl sonraki torunlarına miras bırakmamalarını da...

Özür, yapan tarafından “o tarihi sürede” dlenir.

Müslüman fabrikatörün yanında muhasebeci olarak çalışan bir Yahudiden patronundan fazla vergi istenmesine “bazı bireysel yanlışlar oldu” diye anlatmış Altun Dayıoğlu, 21 Kasım tarihli Cumhuriyet’te. “Ayrım gözetilmeden uygulanmış vergi” diye de ekliyor.

Ama hiç tersinden bir yanlış olmadı.

Yalnız gayrimüslimlerden “yanlışlıkla” kat kat vergi istenmiş.

Matematiği de tuhaf. İki kesimden söz ediyor, Müslüman olanlar ve “olmayanlar”. Her iki kesim de - toplam olarak - benzer vergi vermiş!

Ama bir kesim 18 milyon kişi, ötekisi 330 bin!

Öğrencilere bunlar mı öğretiliyor Başkent Üniversitesinde?

Varlık Vergisi uygulayan Şükrü Saraçoğlu’nun torunu Rüşdü Saraçoğlu’nun yazdıkları bana daha yakışık geldi. Lafı hiç kıvırmadan ırkçı görüşlerini dobra dobra dile getirdi.

“Senelerce Osmanlının kaynağını yiyenler bir gün Cumhuriyet’te bunun vergisini vermeliler değil mi? Bazıları Aşkale’ye gidecekse gitsinler. Neticede burası Yunanistan değil Türkiye Cumhuriyeti.”

İşte vatandaşı Yunanistan’la ilişkilendiren ırkçı görüş!

Ermeni ve Yahudi de “Yunan” olur, Müslüman olmadığına göre.

Böylece hepsi “Öteki” olur.

Bu iki Varlık Vergisi savunucusu “aydının” ifade ettikleri açık: Azınlıklar çoğunluğun hakkını yiyor, bedel ödemeli. Azınlık üyelerinin hepsi aynı, hepsi bir, hepsi zengin, tüccarından balıkçısına, doktorundan garsonuna, kadar!

Naziler de Yahudiler için böyle derdi.

Tek çare onlardan kurtulmak ... değişmeleri olanaklı olmadığına ve hepsi aynı olduğuna göre!

Varlık Vergisi bir ortamı, ideolojiyi, ırkçı anlayışı ve Cumhuriyet döneminin acı bir dönemini gösterir, görmek isteyenlere. Bu ortamın sürekliliğini de Varlık Vergisini “normal” olduğunu hala kanıtlamaya çalışanlar hatırlatır.

Birilerinin hayatlarının temel amacı olmuş sanki, on yıllardır bana Anayasanın “ırk, din, dil farkı gözetilmeden herkes eşittir” maddesinin göstermelik olduğunu hatırlatmaya çalışıyor.

Oysa ben bunu hep bilmişimdir.

Kaynak: ahvalnews